

ТЕМА: **Аплікація у середній групі**

План:

1. Завдання навчання аплікації дітей середньої групи.
2. Навчання дітей технічним прийомам вирізування.
3. Методи та прийоми навчання.

У дітей 5 р. життя значно збагатився запас вражень, знань та умінь. М'язи рук окріпли, рухи рук стали більш впевними, з'являється цілеспрямований контроль за ними. Все це дозволяє якісно змінити характер занять по аплікації.

В середній групі проводиться:

- а) сюжетна;
- б) предметна;
- в) декоративна аплікація.

Продовжують розширювати знання про форму навколишніх предметів. Діти вчать розрізняти та правильно називати прямокутник, квадрат, круг, смужку, трикутник, овал, а трапецію визначають на основі образних порівнянь.

Діти створюють предметні зображення більш складної будови (збільшуються кількість деталей 4-5).

Продовжується засвоєння кольорів. В роботі використовують папір не тільки основних кольорів, а й відтінків (блакитний, рожевий, сірий та інші). Дітей вчать помічати красу різних кольорових сполучень. Вчать розуміти колір, як один із засобів виразності аплікаційних робіт. Більше уваги приділяється розвитку просторових уявлень та орієнтировок, дітей знайомлять з поняттями: поміж, на однаковій відстані, від краю і т.д.

Основну увагу вихователь направляє на навчання дітей техніці роботи ножицями. Але оволодіння прийомами вирізування не повинно стати самоціллю: вміти вирізувати потрібно для того, щоб зобразити задумане.

Технічними прийомами роботи з ножицями діти оволодівають поступово

Оволодіння тим чи іншим прийомом вирізування – процес тривалий, який потребує неодноразових повторень, вправ, алт вони повинні бути для дітей цікавими та доступними. Перш за все потрібно дітей познайомити з правилами безпеки при роботі з ножицями:

Не дозволяється:

- а) розмахувати перед очима товаришів, чи перед собою;
- б) ставити ножиці в стаканчики потрібно тільки кільцями вгору;
- в) використовувати ножиці тільки коли потрібно вирізати

Ножиці бажано мати 2 розмірів: великі довжиною 14-20 см, малі 8-10 см для вирізування малих зображень. Вони повинні бути не тупими і добре заточеними, прямі з округленими кінцями.

Протягом року діти повинні оволодіти різними елементарними прийомами вирізування.: Дітей вчать правильно тримати ножиці та діяти ними

- розрізати папір по прямій лінії
- робити косі зрізи
- вирізувати предмети округлої форми

На перших заняттях вихователь показує як правильно тримати ножиці: великий та середній палець правої руки вставити в кільця ножиць, вказівним пальцем підтримувати знизу, кінці ножиць направлені вперед від себе. Вихователь демонструє дітям в повітрі як розкривати та закривати лезо ножиць, а потім показує як лівою рукою вкласти вузьку смужку паперу, нажати на кільця – і потім таким чином відрізати смужечку.

Спочатку дітей навчають розрізати по прямій. Дають вузьку смужку 2-3 см, щоб діти могли відрізати одним рухом (білети, чеки), а потім ширшу смужку- 5-10 см. При розрізанні широких смужок вихователь показує прийом пересування ножиць вперед: розвести лезо ножиць, просунути їх по паперу вперед ніби ножиці “крокують”, зі смужок діти складають прості предметні зображення (драбинка, будиночок, візок, ялинка, меблі, паркан, лавочка і т.д.), доповнюють готовими силуетами тварин. Створюють невеличкі сюжети. Зв’язок з грою підвищує інтерес до занять.

Потім навчають дітей косокутним зрізам. Навчають робити косі зрізи у прямокутника, потім вчать розрізати квадрат по діагоналі отримуючи трапеції та трикутники. Діти складають зображення будинок з дахом, човник з парусом, прапорці. Квадратами та трикутниками прикрашають смужку (рушничок, шарф).

Найбільш складним прийомом являється вирізування округлих форм: Всі дії вихователь супроводжує словами. Починати вирізувати овал треба з середини довгої сторони прямокутника, повертаючи аркуш потрібно плавно зрізати кут до середини короткої сторони прямокутника. Ножиці зупинилися, потім з середини короткої сторони плавно зрізати кут до середини довгої сторони. Теж саме зробити з іншими кутами. Спочатку можна запропонувати вирізати півколо з прямокутника шляхом заокруглення його протилежних кутів по довжині. Повне коло можна пропонувати вирізати тоді, коли діти мали можливість вправлятися в прийомах плавного заокруглення кутів квадрата

Діти вирізають сніговика, ляльку-неваляйку, фрукти, пірамідки.

Протягом року створюють нескладні сюжетні композиції “Колобок котиться по лісовій дорозці”, “Курчата на лузі”, “Гриби в траві”.

Діти здатні створювати колективні композиції (вітрина магазину з овочами та фруктами, конкурс краси сніговичків). Виконують аплікації по задуму, не рідше одного разу на місяць (листівка для мами, улюблені іграшки).

Методи та прийоми

В середній групі діти створюють аплікації використовуючи як готові так і самостійно вирізані форми

Головна увага належить обстеженню предметів, де уточнюють уявлення дітей про форму, будову, колір предметів. Крім загальної форми та кольору увагу дітей направляють на величину та кількість частин. Методи повинні бути тісно пов’язані з темою, програмовим змістом. Вихователь активізує дітей, дає їм змогу самим розповісти про предмет, його якостях, способах зображення.

При більш складних завданнях матеріали дітям роздають індивідуально кожному. Розгляд природи не завжди супроводжується показом зразків. Так при виконанні аплікації неваляйки буває достатньо аналізу іграшки. Зразок необхідний в декоративних роботах з готових форм та в предметних зображеннях, де немає можливості використовувати природу. Дітям середньої групи можна давати завдання де зразок не точно повторюється дітьми. При цьому діти проявляють самостійність в вирішенні завдання. Так якщо основним на занятті було композиційне завдання, то вибір кольору можливо надати дітям. Демонструючи прийоми вирізування чітко супроводжує всі дії словами.

Використовує повний показ нових прийомів роботи, якщо прийом знайомий можна запропонувати самим показати прийом вирізування чи викладання предмета. Викликає тих дітей, хто добре оволодів цими способами. Так підвищується зацікавленість дітей в якості роботи. Діти повинні зрозуміти, що оволодіння технікою вирізування – запорука успіху отриманих різноманітних аплікаційних зображень. Повний показ всього процесу зображення проводиться в разі дуже складного завдання., частіше використовується частковий показ.

Способи найбільш складних зображень педагог демонструє на на фланелеграфі або дошці за допомогою легкого наклеювання форм. При цьому слід розвивати у дітей здатність активно мислити, знаходити правильне рішення, спираючись на попередній досвід

Використовують репродуктивний метод – вправляння в тому чи іншому способі. Після показу пропонує дітям взяти правильно ножиці і зробити в повітрі декілька легких рухів, розкрити, закрити лезо. Інколи можна “промалювати” контур пальцем на папері, по якому будуть вирізувати. В

процесі заняття різноманітні методи й прийоми приміняються в єдності та взаємозв'язку.

Значно зростає роль слова. Спираючись на знання, вміння та навички дітей, педагог пояснює їм завдання, частіше ставить запитання: як виконати аплікацію, який підібрати папір.

Для передачі образності використовують художнє слово, ігрові прийоми.

В невимушеному ігровому стані діти краще оволодівають прийомами використання ножиць, пристосовують свої дії для керування ножицями (ножиці повинні бути добре розробленими, лезо повинно добре розкриватися і не створювати додаткових труднощів) важливо спостерігати роботу кожної дитини, здійснювати своєчасну допомогу, заохочуючи їх зусилля, підтримувати бажання навчитися добре вирізати.

Здійснює індивідуальну роботу (особливо в освоєнні техніки роботи ножицями).

Велике значення має аналіз робіт.

Вихователь проводить аналіз при участі дітей. Звертає увагу на виразність образів (веселий, добрий, сумний). Вихователь ставить запитання дітям так, щоб вони могли назвати причину невдач, помилок. Педагог дає позитивну оцінку дитячим роботам, підводить підсумок заняття, звертає увагу дітей на більш вдалі роботи.